

ת"פ 37316/04/19 - מדינת ישראל נגד ואליד אזברגה

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 37316-04-19 מדינת ישראל נ' אזברגה

כבוד השופטת, סגנית הנשיא נועה חקלאי	בפני
מדינת ישראל	בעניין:
נגד	
ואליד אזברגה	הנאשם

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד נוי אוקמן סבן

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם - עו"ד טליה גרידיש

גזר דין

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בביצוע 4 עבירות של אי הגשת דוחות מע"מ במועד לפי סעיפים 117(א)(6) ו-88(א) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן - חוק המע"מ) ולפי תקנה 23(ב)(1) לתקנות מס ערך מוסף, תשל"ו 1976 (להלן - תקנות המע"מ),

2. על פי עובדות כתב האישום הנאשם, על אף היותו עוסק מורשה לא הגיש במועד 4 דוחות תקופתיים לרשויות מע"מ, בין התאריכים 5/15-8/16.

הדוחות הוגשו באיחור וסכומי המס בגין הדוחות לא שולמו כלל או שולמו באופן חלקי, כך שבמועד הגשת כתב האישום חוב המס שנבע מהדוחות עמד על סך 151,376 ₪ (סכום קרן).

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה הפנתה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים לאור היקף העבירות, לדבריה מתחם העונש ההולם לכל העבירות שבכתב האישום נע בין 3-6 חודשי מאסר בפועל, 2-8 חודשי מאסר מותנה, קנס כספי בשיעור שנע בין 5% ועד 10% מגובה המחדל התחילי וכן חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירה בעתיד.

המאשימה הפנתה לאסופת פסיקה התומכת בטיעוניה.

ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם לא פעל להסרת המחדל, לדבריה אין לנאשם הרשעות קודמות בעבירות מס

לאור מכלול הנתונים עתרה המאשימה להטיל על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 8 חודשי מאסר מותנה, קנס בסך 15,000 ₪ והתחייבות.

4. ב"כ הנאשם טענה כי מתחם העונש ההולם ברף התחתון מתחיל ממאסר מותנה. ב"כ הנאשם הפנתה אף הוא לאסופת פסיקה מטעמה. לדבריה הנאשם אדם צעיר, נעדר הרשעות מכל סוג, החברה בה עבד נסגרה, הוא מצוי בפשיטת רגל, בשל מצבו הכלכלי חי עם אשתו בבית הוריו, משתכר כיום 5000 ₪ בחודש, כשמתוכם 1500 ₪ הולכים לטובת החזר חובות. הנאשם מפרנס יחיד. ב"כ הנאשם הציגה מסמכים פשיטת רגל, תיעוד רפואי, תלושי שכר, מסמך מהמרכז לגביית קנסות. הנאשם עובד כנהג. ב"כ הנאשם עתרה להסתפק במאסר מותנה, שכן עונש מאסר יפגע ביכולתו של הנאשם לשרוד.

5. הנאשם בדבריו האחרונים, ציין כי את חובו למע"מ ישלם בדין קדימה במסגרת הליכי פשיטת הרגל. ציין את מצבו הכלכלי הקשה. את הקשיים הרפואיים.

דין והכרעה

עונש אחד לכל העבירות

6. הנאשם נותן את הדין בגין 4 עבירות.

בית המשפט העליון קבע כי כל דוח שלא הוגש מהווה עבירה בפני עצמה ואין מניעה לגזור ענישה במצטבר בגין כל דוח. ראו רע"פ 5953/08 עתאמלה נ' מדינת ישראל (22.10.08); רע"פ 1130/20 דוד דהן נ' מדינת ישראל (13.4.20).

עם זאת, מעיון בפסיקת בתי המשפט ניתן ללמוד כי במרבית המקרים, כשנאשם נותן את הדין בגין ריבוי עבירות של אי הגשת דוחות במועד, נקבע מתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ונגזר עונש כולל לכל העבירות. המאשימה עצמה בטיעוניה עתרה למתחם עונש הולם אחד לכל העבירות ולענישה אחת אשר תכלול את כלל העבירות שבכתב האישום.

7. לאור כל האמור, בהתאם להוראת סעיף 40ג(א) לחוק העונשין התשל"ז 1977, בשים לב לפסיקה הנוהגת ולעמדת הצדדים, יקבע מתחם עונש הולם אחד הכולל את כל העבירות המפורטות בכתב האישום.

מתחם העונש ההולם

8. **הערכים המוגנים** שנפגעו בעבירות שביצע הנאשם הם: שמירה על יציבות המשק והקופה הציבורית. מערכת המס מיועדת לאפשר לממשלה לפעול לקיום צרכי החינוך, הבריאות, הרווחה, הביטחון, לקידום ערכים חברתיים ראויים ועוד. פגיעה בדיווח במועד ובתשלום המס גוררת פגיעה בכיסו של כל אזרח ואזרח, במחסור בשירותים ציבוריים, פגיעה בערך השוויון בחלוקת נטל המס, פגיעה בסולידריות החברתית, פגיעה ביכולתה של רשות המס לקבל המידע הדרוש לה לצורך גביית מס אמת, ולבצע את מלאכת גביית המס והפיקוח על הגביה.

בית המשפט העליון בשורה ארוכה של פסקי דין עמד על החומרה שבעבריינות המס ועל החשיבות בענישה אשר תתן משקל בכורה לשיקולי הגמול וההרתעה, ותעדיף על פני נסיבות אישיות, על מנת שלא להביא לכרסום במוטיבציה של כלל משלמי המסים למלא חובתם.

ראו למשל ברע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.2004):

"עבריינות המס בכללה, אינה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צרכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס...".

ראו גם רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018):

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

ראו גם רע"פ 5823/09 **באשיתי נ' מדינת ישראל** (17.8.2009); רע"פ 3137/04 **חג' נ' מדינת ישראל** (18.4.2004); רע"פ 977/13 **אודיז נ' מדינת ישראל** (20.2.13); רע"פ 1688/14 **כך נ' מדינת ישראל** (9.3.14); רע"פ 3385/13 **דימיטשטיין נ' מדינת ישראל** (29.5.13); רע"פ 7964/13 **רובינשטיין נ' מדינת ישראל** (31.12.13); רע"פ 7790/13 **חיים נ' מדינת ישראל** (20.11.13); רע"פ 1717/14 **ליזרוביץ נ' מדינת ישראל** (30.3.2014); רע"פ 5358/12 **שוקרון נ' מדינת ישראל** (10.07.12); רע"פ 3857/13 **יצחקיאן נ' מדינת ישראל** (30.07.2013) ורבים אחרים.

לעניין חומרת העבירה של אי הגשת דוחות מע"מ במועד ראו דברי בית המשפט העליון ברע"פ 1875/98 אורן בנגב - מתכות בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (7.9.20):

"אי-הגשת דוחות במועד משמעותה שימוש פרטי בכספי הציבור. אי-רישום במועד משמעותו אי-תשלום מס וכן ניכוי שלא כדין של מס תשומות על חשבון הציבור. אי-דיווח במועד ואי-רישום במועד הם גם אמצעים להשתמטות ממס. לאור כל זאת בולט האופי השלילי שבהתנהגות שמהווה את העבירות. העונש בצדן - שנת מאסר - אינו קל כלל ועיקר, ויש בו כדי להשליך על אפיון כעבירות של מחשבה פלילית".

9. **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** היא משמעותית בשים לב להיקף הפגיעה בקופה הציבורית.

10. **באשר לנסיבות ביצוע העבירות** נתתי דעתי לכך שהנאשם איחר בהגשת 4 דוחות, (איחור הנע בין שבועיים ועד חודשיים וחצי), נתתי דעתי לכך שהיקף הפגיעה בקופה הציבורית עמד על 151,376 ₪.

נתתי דעתי לכך שהעבירות בוצעו ללא תחכום, ללא אינדיקציה לתכנון מוקדם או לכוונה לחמוק מתשלום.

נתתי דעתי לדברי ב"כ הנאשם לפיהם העבירות בוצעו על רקע מצוקה כלכלית, הגם שאין בכך כדי להוות נסיבות לקולה.

בית המשפט העליון קבע לא אחת כי אין זכות לעכב כספי מס גם על רקע קשיים כלכליים.

ראו למשל ברע"פ 4844/00 **ברקאי נ' מדינת ישראל** (9.12.2001):

העבירות על סעיף 117(א)(14) לחוק מס ערך מוסף ועל סעיף 219 לפקודה הן עבירות שנקבעו על-מנת להגן על רכוש הציבור מפני עיכוב שלא כדין של כספים המגיעים לציבור... גם כאשר עיכוב הכספים מוסבר בקיומם של קשיים כלכליים, ואף אם העיכוב נעשה רק מתוך שאיפה לדחות במעט את מועד העברת הכספים, עדיין מתעורר חשש שבנסיבות מסוימות לא יוכלו רשויות המס לקבל כספים אלו כלל אם הפרט ייקלע למצב של חדלות-פירעון, כפי שגם אירע במקרה שבפנינו [...] יוצא אפוא כי על-פי תכליתם, האיסורים הפליליים על הימנעות מהעברת מסים שנגבו משתרעים גם על מצבים שבהם לפרט עומדת אך ברירה בין עיכוב כספי המסים בידיו לבין התמוטטותו הכלכלית. שכן, לפרט אין זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספים שאינם שייכים לו".

ראו גם רע"פ 6167/11 **ספקיוריטי המוקד המרכזי בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.2.12).

11. **עיון בפסיקה הנוהגת** במקרים דומים, מעלה כי העונשים המוטלים על נאשמים נעים ממאסרים מותנים ועד למספר חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה וקנסות הנעים בין אלפי שקלים לעשרות אלפי שקלים. במקרים בהם סכומי המס אינם מאוד גבוהים והמחדלים הוסרו מסתפקים בתי המשפט לא אחת בענישה צופה פני עתיד, לעומת זאת, כאשר עסקינן בריבוי עבירות ובהיקף משמעותי, וכאשר המחדלים לא הוסרו, הענישה הרווחת היא מאסר בפועל, לריצוי מאחורי סורג ובריה ובמקרים הקלים יותר, מאסר לריצוי בעבודות שירות. אך קיימים גם

מקרים, בהם בתי המשפט מסתפקים בענישה צופה פני עתיד, גם מקום בו המחדל לא הוסר. ראו למשל:

ת"פ (רחובות) 67587-03-19 **מדינת ישראל נ' דוד ומאיה אחזקות בע"מ ואח'** (19.5.20)

9 דוחות שלא הוגשו במועד ועבירות נוספות. סכום המחדל 104,950 ₪. נקבע מתחם מאסר מותנה ועד 7 ח' מאסר וקנס בין 1,000 ₪ ל- 10,000 ₪. המחדל לא הוסר. נדון למאסר מותנה בן 3 חודשים, צו מבחן, צו של"צ בהיקף 150 שעות, קנס בסך 2000 ₪ והתחייבות בסך 2000 ₪.

ת"פ (באר שבע) 51591-06-19 **מדינת ישראל נ' בן מחמד הניה** (24.12.19). 12 דוחות שלא הוגשו במועד ועבירות נוספות. סכום המחדל 130,000 ₪. המחדל הוסר - המס שולם. נקבע מתחם מאסר מותנה ועד 6 ח' מאסר וקנס בשיעור של 5%-10% מסכום המחדל. נדון למאסר מותנה וקנס בסך 6000 ₪.

ת"פ (ת"א) 32646-03-16 **מע"מ תל אביב נ' מסעדת סלעים בע"מ** (30.4.18). 13 דוחות שלא הוגשו במועד. סכום המחדל 135,788 ₪ (היתה מחלוקת ביחס לגובה המחדל בשל תשומות שלא הוכרו לניכוי) המחדל לא הוסר. נקבע מתחם מאסר מותנה ועד ח' מאסר לכל דוח שהוגש באיחור ולא שולם סכום המס ומאסר מותנה עד 5 ח' מאסר לדוח שהוגש באיחור ושולם במלואו. ביחס לקנס נקבע מתחם בין אלפי שקלים ועד 18,000 ₪. נדון ל-4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, קנס בסך 6000 ₪ וענישה נלווית.

ת"פ (ב"ש) 13280-02-17 **מדינת ישראל נ' חנשוילי** (1.5.19): 19 דוחות שלא הוגשו במועד. סכום המחדל 123,181 ₪. המחדל הוסר באופן חלקי ובמועד גזר הדין עמד על 93,151 ₪. נקבע מתחם ממאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר בפועל, קנס בין 4,600 ₪ ועד 9,300 ₪ והתחייבות. הנאשם נדון ל-3 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס בסך 6,000 ₪.

ת"פ (באר שבע) 39451-11-15 **מדינת ישראל נ' מימון אור** (2.5.18). 11 דוחות שלא הוגשו במועד סכום המחדל כ- 102,000 ₪. המחדל לא הוסר. נקבע מתחם הכולל 2-6 חודשי מאסר וענישה נלווית. נדון למאסר בן 3 חודשים לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה של 3 חודשים למשך 3 שנים, קנס בסך 5,000 ₪ והתחייבות.

ת"פ (באר שבע) 1682-12-16 **מדינת ישראל נ' א.ג. מילאנו סטייל בע"מ ואח'** (11.11.20). 4 דוחות שלא הוגשו במועד סכום המחדל כ- 115,000 ₪. המחדל לא הוסר. נקבע מתחם הנע ממאסר מותנה ועד 7 חודשי מאסר וענישה נלווית. נדון למאסר בן 3 חודשים לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה של 3 חודשים למשך 3 שנים, קנס בסך 5,000 ₪ והתחייבות.

12. באשר לגובה הקנס. עסקינן בעבירות אשר נעברו ממניע כלכלי וישנה חשיבות לענישה כלכלית מרתיעה. גובה הקנס מושפע מהיקף העבירות. עם זאת, ובהתאם להוראת סעיף 40 ח לחוק העונשין, בקביעת מתחם הקנס ההולם יש להתחשב גם במצבו הכלכלי של הנאשם.

13. לאור כל האמור אני קובעת כי מתחם העונש ההולם לכלל העבירות שביצע הנאשם בנסיבות שבפני נע ממאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר, קנס הנע בין 15,000-2000 ₪ וענישה נלווית.

שיקולים בגזירת עונשו של הנאשם

14. בעניינו של הנאשם אין הצדקה לחרוג לחומרה או לקולה ממתחם העונש ההולם, גם לא משיקולי שיקום.

15. בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את הנתונים שלהלן:

- זקפתי לזכותו של הנאשם את העובדה שבחר לקחת אחריות ולהודות במיוחס לו בהזדמנות ראשונה.
- זקפתי לזכותו של הנאשם את היותו נעדר הרשעות קודמות.
- נתתי דעתי לדברי הנאשם, כי הוכר כפושט רגל, וישלם את חוב המס בדין קדימה במסגרת הליך פשיטת הרגל. (רק חלק מחוב המס צפוי להיות משולם על פי התוכנית שאושרה לו).

לא מצאתי כי הנימוק שלא ריפא את הפגם בשל מצוקה כלכלית יש בו כדי להצדיק הקלה בעונשו.

בית המשפט העליון התייחס לעניין זה בשורה ארוכה של פסקי דין. ראו למשל: רע"פ 977/13 **אודי נ' מדינת ישראל** (20.2.2013):

"... לא ניתן לראות בהעדר היכולת לגבות מהעברין את חוב המס, במישור האזרחי, משום הסרת המחדל על ידו או שיקול להקלה בעונשו (רע"פ 5557/09 שוסטרמן נ' מדינת ישראל (6.7.2009)). קבלת עמדתו של בא כוח המבקש, לפיה יש לראות בנסיבות האמורות כשיקול לקולא, עשויה לעודד נישומים אחרים לבצע עבירות מס, ולשמוט את הקרקע מתחת לעקרון ההרתעה, העומד בבסיס הגדרתן כעבירות פליליות. אף טענתו של המבקש, כי בסופו של יום, יזכו רשויות המס לקבל את כספי החוב בחזרה, אינה מובילה למסקנה, כי יש להקל בעונשו. המבקש מנע העברתם של כספים, אשר נועדו לקופת הציבורית, ובכך גיבש את חובו למשיבה. כעת מבקש הוא מבעלת חובו להמתין תקופה בלתי ידועה מראש, עד לפרעון החוב, ועוד לראות בכך טעם להקל בעונשו. אני סבור כי הדבר ראוי מבחינה מוסרית, וודאי שאין לעמדה זו כל עוגן משפטי... במרבית המקרים, עברייני המס הינם אנשים נורמטיביים, נעדרי עבר פלילי, אשר התדרדרו לביצוע העבירות בעטיו של מצב כלכלי קשה. אין די בנסיבה זו כדי להצדיק הקלה בעונשם."

ראו גם רע"פ 1688/14 **כץ נ' מדינת ישראל** (9.3.14).

לקחתי בחשבון את השפעת העונש על הנאשם ומשפחתו, את נסיבותיו האישיות כפי שפורטו על ידי הנאשם ובא כוחו. את מצבו המשפחתי, הכלכלי את הטיפולים הרפואיים הנלמדים מהמסמכים שהוצגו, את העובדה שעונש מאסר ולו בדרך של עבודות שירות תפגע ביכולתו להתפרנס ולהמשיך ולשרוד בהיבט הכלכלי.

16. לאור מכלול נתוניו של הנאשם ובדגש על כך שלא הוסר המחדל, לא מצאתי הצדקה לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם, אך כן קיימת הצדקה להורות כי המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות. הקנס שיוטל יהיה ברף התחתון של המתחם.

עונשו של הנאשם

17. סיכומי של דבר, מצאתי לנכון ולמידתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים.

א. הנני מטילה על הנאשם מאסר לתקופה של 3.5 חודשים, שירוצה בדרך של עבודות שירות, במועצה המקומית במיתר. הנאשם יועסק 5 ימים בשבוע, עד 8.5 שעות עבודה יומיות.

הנאשם הביע את הסכמתו לרצות את עונש המאסר בעבודות שירות.

על הנאשם להתייצב לתחילת ריצוי המאסר ביום 24.4.22 בשעה 08:30 במשרדי הממונה על עבודות שירות במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות ב"ש.

מוסבר לנאשם כי עליו לבצע כל עבודות שמוטלות עליו במסגרת עבודות השירות על פי ההנחיות שתינתנה לו מעת לעת על ידי הממונה במקום וכל הפרה של עבודות שירות תגרום להפסקה מנהלית של עבודות השירות וריצוי עונש המאסר בפועל.

ב. מאסר בן 3 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מהיום לבל יעבור הנאשם כל עבירה לפי חוק מע"מ.

ג. קנס בסך של 3,000 ש"ח או 5 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב- 6 תשלומים חודשיים רצופים ושווים. תשלום ראשון לא יאוחר מיום 1.6.22. ככל שקיים פקדון בתיק הוא יזקף לטובת הקנס.

ד. הנאשם יתחייב בפני על סך של 15,000 ₪ וזאת לבל יעבור עבירות על חוק המע"מ תוך 3 שנים מהיום. במידה ולא יתחייב - יאסר למשך 20 יום.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בבאר שבע בתוך 45 ימים מהיום

עמוד 7

ניתן היום, י"ב אדר ב' תשפ"ב, 15 מרץ 2022, במעמד הצדדים.